සිංහල අවුරුද්දේ ප්‍රභවය හා අනාගතය

අප පළමුවෙන්ම පසුගිය සතියේ පළවූ ලිපියේ වූ වරදක් නිවැරදි කළ යුතු ය. එහි ඡෙද දෙකක ශකයන් විසින් පාලනය කෙරුණු ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශය යැයි සඳහන් වී තිබුණි. එය ශකයන් විසින් නොව ශාතවාහනයන් විසින් යැයි නිවැරදි විය යුතු ය. ඉන්දියාවේ ඩෙකෑන් ප්‍රදේශයෙහි බටහිර සිට නැගෙනහිර දක්වා පාලනය කළ තවත් වංශයක් වූයේ පල්ලව වංශය ය. මේ ලිපියේ සඳහන් ඇතැම් කරුණු පිළිබඳ ව ඉතිහාසඥයන් අතර ද මතභේද පවතින බව ද මෙහි සඳහන් කළ යුතු ය.

ශකයෝ භාරතයට බටහිරින් පැමිණියහ. ඔවුන්ගේ රාජ්‍ය කාලය පිළිබඳ ව හා විශේෂයෙන් ම කුෂාණ වංශයට ද අයත් යැයි සැලකෙන කණිෂ්ක රජුගේ රාජ්‍ය කාලය පිළිබඳ ව මතභේද පවතියි. ශක වර්ෂ ක්‍රමය ආරම්භ කෙළේ කණිෂ්ක රජු බවට මතයක් වෙයි. ඔහු ක්‍රි ව. 78 දී රාජ්‍යත්වයට පැමිණි බව ද ඒ වර්ෂය ශක වර්ෂයේ ආරම්භය ලෙස ගැනෙන බව ද කියැවෙයි. කණිෂ්ක රජුගේ රාජ්‍ය කාලය කෙසේ වෙතත් ශක වර්ෂය ආරම්භ වූයේ ක්‍රි ව 78 දී යැයි අපි දැනට ගනිමු. ඒ ලැබූ අළුත් අවුරුද්ද ශක වර්ෂ 1927 වන බැවින් ය. එසේ වුව ද මෙහි එක්තරා ගැටළුවක් ද වෙයි. එය ශක වර්ෂය හා ක්‍රිස්තු වර්ෂය අතර ඇති වෙනස නිසා ඇතිවන්නකි. ශක වර්ෂයකට දින 365.256363ක් ඇති අතර ක්‍රිස්තු වර්ෂයකට ඇත්තේ දින 365.242190 කි. මෙයට හේතුව එක් ක්‍රමයක, පෘථිවියේ අක්ෂය භ්‍රමණය වීම නිසා සිදුවන පුර්වායනය නොසළකා හැරීම ය. මෙහි දී කිවයුතු කරුණක් නම් පස්වැනි සියවසේ භාරතයේ විසූ ගණිතඥයකු හා තාරකා විද්‍යාඥයකු වූ ආර්යභට්ට නම් පඬිවරයා පෘථිවිය සූර්යයා වටා ගමන්කිරීම පමණක් නොව පුර්වායනය ද දැනසිටි බවට සාක්ෂි තිබීම ය. මේ පිළිබඳ සටහනක් භෂාම් විද්වතා ලියූ අසිරිමත් භාරතය නම් කෘතියෙහි දෙවැනි උපග්‍රන්ථයෙහි ඇත. ආර්යභට්ටයන් ජීවත්වූයේ කොපර්නිකස් හා ගැලීලියෝ ආදී බටහිර විද්‍යාඥයන්ට බොහෝ කාලයකට පෙර බව අමතක නොකළ යුතු ය. මට හැඟී යන ආකාරයෙන් නම් ආර්යභට්ට පඬිවරයාට පෙර ද භාරතීයයන්ට පෘථිවියේ චලිතය පිළිබඳ දැනුමක් විය.

ක්‍රිස්තු වර්ෂයක් යනු අද ගණනය කෙරෙන ආකාරයෙන් නම් පෘක්ෂිවියට සාපේක්ෂව සූර්යයාගේ චලිතයෙහි දී සූර්යයා නිරක්ෂයට සිරස්ව උඩින් යන දිනයේ සිට ඒ දිශාවට ම සූර්යයා නිරක්ෂයට උඩින් සිරස්ව යන අනුයාත දිනය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡෙදය යැයි සැලකිය හැකි ය. ශක වර්ෂයක් යනු සූර්යයා මින රාශියේ සිට මේෂ රාශියට සංක්‍රමණය වන දිනයක සිට එලෙස සංක්‍රමණය වන අනුයාත දිනය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡෙදය වෙයි. මේ කාල පරිච්ඡෙද දෙක එක සමාන නොවන අතර ඒවාහි අගයන් ඉහත සඳහන්කර ඇත. එබැවින් සූර්යයා මීන රාශියෙන් මේෂ රාශියට සංක්‍රමණය වන දිනය ක්‍රිස්තු වර්ෂයට සාපේක්ෂව අවුරුදු පතා ඉදිරියට යන අතර ඒ රාශි දෙක වෙන්කරන රේඛාව ද (ලක්ෂ්‍යය ද) සූර්ය වලයයේ (එක්ලිප්ටික්) ඉදිරියට ඇදී යයි. (වැඩි විස්තර සඳහා සිංහල අවුරුද්ද පොත බලන්න) සූර්යයා මීන රාශියෙන් මේෂ රාශියට යන්නේ කෙසේ ද, පොළොව මිස සූර්යයා ගමන්කරන්නේ ද ආදී ප්‍රශ්න අසන අරහෙන් මෙහෙන් කරුණක් දෙකක් අහුලාගත් බක පණ්ඩිතයන්ට කීමට ඇත්තේ ක්‍රිස්තු වර්ෂ ද ගණනය කරන්නේ මාර්තු 21 සිද්ධිය පදනම් කරගෙන බවත් සියළු චලිත සාපේක්ෂ බවත් ය. නිරපේක්ෂ චලිතයක් ගැන දන්නා කෙනකු සිටී නම් ඔහු චලිතය යනු කුමක්දැයි නොදන්නා අයකු විය යුතු ය.

ක්‍රිස්තු වර්ෂය හා ශක වර්ෂය අතර ඇති ඉහත සඳහන් වෙනස හේතුවෙන් ක්‍රිස්තු වර්ෂයට සාපේක්ෂව ශක වර්ෂය ඉදිරියට ඇදී යයි. මේ කිතු වසරෙ අප්‍රියෙල් 14 වැනිදා අළුයම උදා වූ අළුත් අවුරුද්ද ලබන කිතු වසරෙ අප්‍රියෙල් 14 දා දිවා කාලයේ උදා වන්නේ එබැවින් ය. මේ වෙනසේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ක්‍රිස්තු වර්ෂයට සාපේක්ෂව ශක වර්ෂය අවුරුදු 70.5567 කට දිනයක් ඉදිරියට ඇදී යයි. වෙනත් වචනවලින් කියන්නේ නම් දැනටමත් අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ අවුරුද්ද අප්‍රියෙල් 14 දා උදා වී ඇති බැවින් තව අවුරුදු හැත්තෑවක් ගතවීමට පෙර අවුරුද්ද අප්‍රියෙල් 15 දා උදාවෙයි. (එදාට හිරු මුදුන්වන්නේ කිනම් නගරයට දැයි අර පඬුවන්ගෙන් අසා දැනගත යුතු ය. එක් පඬියකුට අනුව ඔක්තෝබර් 14 දා ද ලංකාවට හිරු මුදුන් වෙයි. ඔහු ඉතා සරල අංක ගණිතයක් යොදා අප්‍රියෙල් 14ට මාස හයක් එකතුකිරීමෙන් මේ ප්‍රතිඵලය ලබා ඇත. ඔහු නොදන්නා කරුන නම් මාස හයකට වතාවක් හිරු මුදුන් වන්නේ නිරක්ෂයේ පිහිටි ප්‍රදේශවලට පමණක් බව ය. ඔක්තෝබර් 14 දා හිරු මුදුන් වන්නේ නිරක්ෂයෙන් දකුණෙන් මහ මුහුදේ පිහිට යම් ප්‍රදේශයකටය!)

© Prof. Nalin De Silva

අප ආපස්සට ගණනය කළහොත් මෙහි තේරුම ශක වර්ෂය ආරම්භයේ දී එනම් අවුරුදු 1927කට පෙර අවුරුද්ද උදා වී ඇත්තේ ක්‍රිස්තු වර්ෂයට සාපේක්ෂව අප්‍රියෙල් 14 දාට දින 27.31ට පමණ පෙර බව ය. එනම් මාර්තු මාසයේ 17 වැනි දින පමණ ය. ක්‍රිස්තු වර්ෂ දින දර්ශනයේ ඇති වී තිබෙන නොයෙකුත් වෙනස්කම් හේතුවෙන් මේ දිනය හරියට ම ක්‍රිස්තු වර්ෂ 78 දී මාර්තු 17 වැනි දාට කෙතරම් ආසන්න දිනයක ද යන්න කිව නො හැකි ය. කෙසේ වෙතත් ශක වර්ෂයේ ආරම්භය පිළිබඳ ඇති නොයෙකුත් මත අපේ විමර්ශනයට භාජනය විය යුතු ය. ශක වර්ෂයේ ආරම්භය කුෂාණ වාංශිකයකු වූ කණිෂ්ක රජු සමයේ සිදුවිණි ද යන්න එක් ප්‍රශ්නයකි. ඇතැමුන්ට අනුව කුෂාණ වාංශිකයන්ට ද ශක යන නාමය යෙදී ඇති බැවින් මෙහි එතරම් ම ගැටළුවක් නැතැයි ද කිවහැකි ය. අනෙක් අතට ශාතවාහන වංශයක් ගැන ද ශක වර්ෂයේ ආරම්භය සම්බන්ධයෙන් කියැවෙයි. එය ද විශාල ගැටළුවක් නොවන්නේ යැයි කිවහැක්කේ ශාතවාහනයන්ට ද ශක යන නාමය යෙදී ඇති බැවින් ය. භාරතයේ ඉතිහාසයේ වංශ අතර නිරවුල් බවක් නොමැති බැවින් මේ තත්ත්වය උදා වූවා විය හැකි ය.

කණිෂ්ක රජු දවස ශක වර්ෂය ආරම්භ විණි යැයි අප උපකල්පනය කළහොත් එ රජු මහායාන බුදු දහම පිළිගත්තේ ද යන ප්‍රශ්නයට මුහුන දීමට සිදුවෙයි. හතරවැනි සංගායානාව සිදුවූයේ කණිෂ්ක රජු දවස බවත් මහායානයට එතුමා ථෙරවාදයට අශෝක රජු සේ වූ බවත් කියැවෙයි. කෙසේ වෙතත් මහායානය නාගර්ජුන හිමියන්ගෙන් පසුව ඇති වූ බවට සැලකීමට සිදුවෙයි. මහාචාර්ය කළුපහන වැනි උගතුන් නාගර්ජුන හිමියන් මහායානිකයකු නොවේ යැයි කීමට තැත් කළ ද ශුන්‍යතාව ඉදිරිපත්කිරීමෙන් හා නිවන සංසාරයට සාපේක්ෂව ගැනීමෙන් උන්වහන්සේ වෙනත් මගක් ගෙන ඇති බව පැහැදිලි ය. නිවන කිසිවකටවත් සාපේක්ෂව ගත නොහැක්කේ එය සංකල්පයක් නොවන බැවින් ය (එය කීව ද එය එයක් නො වෙයි. නාම පදයක් ලෙස නිවන යන්න යොදාගත්ත ද නිවන යනුවෙන් දෙයක් හෝ යමක් හෝ නැත.). අඳුර එළියට සාපේක්ෂකව ගත හැක්කේ ප්‍රථමයෙන් ම ඒ දෙකම සංකල්ප වන බැවින් ය. එහෙත් සංකල්පයක් වන සංසාරය සංකල්පයක් නොවන නිවනට සාපේක්ෂව ගැනීමෙන් නාගර්ජුන හිමියන් මූලික වරදක් කර ඇත. නාගර්ජුන හිමියන් කිතු වසින් දෙවැනි සියවසට අයත් යැයි සැලකෙන බැවින් ක්‍රිස්තු වර්ෂ 78 දී සිදු වී යැයි කියැවෙන ශක වර්ෂාරම්භය මහායානයට පෙර සිදු වී ඇති බව පැහැදිලි ය. එබැවින් ශක වර්ෂයේ ආරම්භකයන් කණිෂ්ක රජු වුව ද නොවුව ද ථෙරවාදීන් ලෙස ගැනීමේ බාධාවක් තිබිය නො හැකි ය.

බොහෝවිට සිදුවීමට ඉඩ ඇත්තේ ශක වර්ෂය ශාතවාහනයන් විසින් ආරම්භ කිරීම ය. ශාතවාහනයන්ට ද ඇතැම්විට ශක යන්න ද යොදාගෙන ඇති බැවින් මේ අවුල සිදුවන්නට ඇත. ශාතවාහනයන්ට ආන්ද්‍ර යන නම ද යෙදෙයි. ඇතැම් ඉතිහාසඥයන්ට අනුව ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශයට ඒ නම යෙදී ඇත්තේ ශාතවාහනයන් හෙවත් ආන්ද්‍රයන් විසින් ඒ ප්‍රදේශය පාලනය කෙරුණු බැවින් ය. තුන්වැනි සියවස පමණ කාලය වන තෙක් ශාතවාහනයන්ගේ ආධිපත්‍යය ඩෙකෑන් ප්‍රදේශයෙහි පැවතිණි. පැරණි යුගයේ ථෙරවාදයේ මධ්‍යස්ථානය වූයේ ලංකාව හා ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශය බව පැහැදිලි ය. ලංකාවත් ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශයත් අතර විශේෂ සම්බන්ධතා වූ බව ද කියැවෙයි. සිහලට්ඨ අටුවා මෙන් ම ආන්ද්‍රයේ ලියැවුණු අටුවා ගැන ද අපි දනිමු. ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශයෙන් බුදු දහම නැති වී යෑමෙන් පසුව ලංකාව ථෙරවාදයේ එකම මධ්‍යස්ථානය බවට පත්විය.

අප විසින් සොයාබැලිය යුතු කරුණක් නම් ශාතවාහනයන්ට අළුතින් වර්ෂයක් ඇතිකිරීමට වූ අවශ්‍යතාව ය. අවුරුදු 1927කට පෙර සූර්ය ගමනේ යම්කිසි විශේෂිත වූවක් සිදුවිණි ද? එසේත් නැත්නම් ඒ වසර ශාතවාහනයන්ට සුවිශේෂ වූ වසරක් වී ද? පෘථිවියට සාපේක්ෂව සූර්යයාගේ චලිතයෙහි සූර්යයා නිරක්ෂය පසුකරන්නේ මාර්තු 21 වැනි දා ය. සූර්යයා එතැන් සිට පෘථිවියට සාපේක්ෂව සූර්ය වලයය දිගේ උතුරට ගොස් ජූනි 21 දා කර්කටක නිවර්තනයට ළඟාවීමෙන් පසුව ආපසු හැරෙයි. කර්කට නිවර්තනය උදේනි නගරයට ආසන්නයෙන් යන බව ද අතීතයෙහි උදේනි නගරය අද ග්‍රිනිච් නගරය මෙන් වැදගත් වූ බව ද අමතක නොකළ යුතු ය. එදා ලෝකයේ මධ්‍යහ්න රේඛාව උදේනි නගරය ඔස්සේ යන රේඛාවක් ලෙස ගැණිනි. ක්‍රිස්තු වර්ෂ 78 දී සූර්යයා මීන රාශියෙන් මේෂ රාශියට සංක්‍රමණය වී ඇත්තේ මාර්තු 17 වැනි දාට ආසන්න දිනයක බව අපි දුටුවෙමු. සූර්යයා මීන රාශියෙන් මේෂ රාශියට සංක්‍රමණය වන දිනය, එනම් බටහිර තාරකා විද්‍යාවට අනුව සූර්යයා මේෂ රාශියේ ප්‍රථම ලක්ෂ්‍යය (ෆස්ට් පොයින්ට් ඔෆ් ඒරීස්) සමග සමපාත වන දිනය වසර කිහිපයක මාර්තු 21 දින සිදු විය යුතු ය. ශාතවාහනයන් මේ දිනයක්, එසේත් නැත්නම් හරියට ම මේෂ රාශියේ ප්‍රථම ලක්ෂ්‍යය ඛගෝලයේ (සෙලෙස්ටියල් ස්ෆියර්) නිරක්ෂය සමග සම්පාත වූ වර්ෂය ශක

© Prof. Nalin De Silva

වර්ෂයේ ආරම්භය ලෙස ගත්තේ ද? මෙහි දී විසඳාගත යුතු තවත් ගැටළුවක් වෙයි. භාරතීය නැකැත් පටන්ගන්නේ අස්විද නැකතින් ය. එහෙත් මේෂ රාශයේ ප්‍රථම ලක්ෂ්‍යය ඇත්තේ රේවති නැකතෙහි ය. මේ වෙනස ශක වර්ෂයේ ආරම්භය තීරණයකිරීමේ දී කිසියම් ආකාරයකට බලපෑවේ ද?

ශාතවාහනයන් සූර්යයා මීන රාශියට සංක්‍රමණය වන දිනය මාර්තු 21 වූ වසරක ශක වර්ෂය ආරම්භ කෙළේ නම් එ ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් 78 විය නො හැකි ය. ඔවුන් එසේ කෙළේ නම් එ එයට අවුරුදු දෙසීයකට පමණ පසුව විය යුතු ය. ශාතවාහනයන් එසේ ආරම්භ කළ වර්ෂ ක්‍රමයක් පසුව ශකයන් විසින් ඔවුන්ගේ වර්ෂ ක්‍රමයක් ලෙස හැඳින්වීම සඳහා ඉදිරියට ගනු ලැබී ද? අපි එයට පිළිතුරු නො දනිමු. සමහරවිට එ ප්‍රශ්නයම වැඩකට නැති ප්‍රශ්නයක් විය හැකි ය. එහෙත් මාර්තු 21 හා 17 අතර පරතරය කුඩාවීම අපට ප්‍රශ්න ඇසීමට අනුබලයක් වෙයි. එ කෙසේ වෙතත් කිවයුත්තේ අද ආසියාවේ අප්‍රියෙල් 14 සන්ක්‍රාන්තියක් ලෙස සලකමින් අවුරුදු උත්සව පවත්වන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් ම ථෙරවාදී බෞද්ධ රටවල බව ය. දිය ස්නානාය කිරීම මෙන් ම දිය ඉසීම ද මේ රටවල එදින හා සම්බන්ධ චාරිත්‍ර වෙයි. ලංකාවේ හෝ ඉන්දියාවේ හෝ හින්දූන්ට අප්‍රියෙල් 14 අළුත් අවුරුද්දක් නො වෙයි. ඉංගිරිසින් මෙරට සිංහල ථෙරවාද බෞද්ධයන්ගේ අවුරුද්ද සිංහල හා හින්දු අළුත් අවුරුද්ද ලෙස නම් කළ ද ඔවුන් ඉන්දියාවේ දී එ දිනය හින්දු අළුත් අවුරුද් ද ලෙස නම් නොකෙළේ ඇයි? ඉන්දියාවේ හින්දූන්ට සමස්තයක් ලෙස ගත්කල එ අවුරුද්දක් නොවීම එයට හේතුව වෙයි. ඉන්දියාවේ බෙංගාලයේ නම් එදිනට අළුත් අවුරුදු උත්සවයක් පැවැත්වෙයි. බෙංගාලය හින්දු වුව ද කාලි වන්දනාව අත්නොහැරි හින්දු සංස්කෘතියට තරමක් පිටින් යන සංස්කෘතියක් ඇති ප්‍රදේශයකි. මා මේ සියල්ලෙන් අදහස්කරන්නේ අළුත් අවුරුද්ද සිංහල බෞද්ධයනට පමණක් සීමාවිය යුතු ය යන්න නො වෙයි. සිංහල කිතුණුවන් මෙන්ම හින්දූන් ද මුස්ලිමුන් ද අවුරුදු උත්සවය පවත්වනු දැකීමට මම කැමැත්තෙමි. එහෙත් එහි දී සිංහලයන්ට ඔවුන්ගේ නිර්මාන අහිමි නොකළ යුතු ය. සිංහල අවුරුද්ද මෙරට ජාතික මහොත්සවය බවට පත්කරගැනීමට හැකිනම් එ කළ යුතු ය. එහෙත් අප එ සඳහා ඉතිහාසය විකෘති නොකළ යුතු ය.

© Prof. Nalin De Silva